

De jongste verdient de hoofdprijs

BEELDENDE KUNST VAN LIESHOUT

★★★★★

Het thematoeval – vijf kunstenaars met dezelfde achternaam – levert een tentoonstelling met lichte anarchie op.

AMERSFOORT De kans dat iemand met dezelfde achternaam in jouw beroepsgroep zit, is in Nederland vrij klein. Je snapt kunsthal KAdE wel: zoveel Van Lieshouten in het hogere echelon van de beeldende kunst, daar moest iemand een keer iets mee doen.

Een volslagen arbitrair argument om vijf kunstenaars samen te voegen heeft in de themazieke kunstwereld ook wel eens wat. Het is een teken van de 'Pietje Bel'-achtige houding die de kersverse kunsthal in Amersfoort eerder aankondigde.

Maar die lichte anarchie wordt in de begeleidende teksten weer bijgeschaafd: er is toch iets gezamenlijks gezocht en gevonden. De vijf kunstenaars, zegt hoofdcurator Robbert Roos, hebben een fascinatie voor de leefomgeving en hun eigen benadering daarvan. Utopische gedachten daarover versus een distopische visie. Dat is waar, maar is ook erg algemeen. Het gros van alle kunstenaars reageert vanuit zijn particuliere visie op de wereld om hem heen. Het is de logische reflex van Roos, voormalig criticus, tot duiding.

Terwijl juist de verschillen aardig zijn, vooral in stadia van ontwikkeling. Atelier van Lieshout (Joep, 1963),

de nestor in dit gezelschap, toont een grote wandsculptuur van het project *Slave City*: een samenlevingsmodel waarin de mens niet meer dan een productiemiddel en brandstof is. Een grimmig en inderdaad distopisch idee waar AVL al jaren in indrukwekkende installaties aan werkt, maar die met dit soort decoratieve wandbedekking gewoon uitgemolken wordt.

Tegenover de routine van AVL staat de jonge schilder Lotte van Lieshout (1978), pas twee jaar geleden afgestudeerd, die op haar schilderijen vrouwen over de rokende puinhopen van een teloor gegane maatschappij laat dwalen. Dat smeulen en roken heeft ze goed onder de knie, verder is het nog tamelijk vlak en bij elkaar 'gesampeld' – kwestie van tijd.

Dan de broers Erik (1968) en Dirk (1973): van Erik van Lieshout is de installatie *Lariam* (2001) opgesteld, een bekende video-installatie die sindsdien is opgevolgd door extremer, brutaler en persoonlijker werk. Die luidruchtige videowerken verbloemen vaak wat een geweldige tekenaar en schilder hij is – hier op kleine schaal te zien. De kwaliteit van de veel bedachtzamer Dirk van Lieshout zit vooral in de maquettes van huizen en schuilplaatsen, als toevluchtsoorden voor na de grote kladderadatsch. Dirk is overigens de enige die met humor de concurrentie tussen de Van Lieshouten aankaart. In zijn tekeningetjes stormen Joep, Dirk en Erik in worstvormige racekarretjes (*Big Sausage Race*) op een finish af. Wie heeft de langste?

Maar het is een jonge vrouw die er met de hoofdprijs vandoor gaat. Lotje van Lieshout (1980), nog bezig met

Lotje van Lieshout, *Kapitein*, 2008-2009.

haar vervolgopleiding, werkt aan een filmwerk in hoofdstukken waarin ze een volstrekt nieuwe wereld optrekt. In *Kapitein* (2008-2009) neemt de androgyne Van Lieshout je mee in een bizarre fantasie op huiskamerformaat: een houtje-touwtje onderzeeboot als metafoor voor de geest, de bovenkamer waarin alles mogelijk is. Tot en met een zingende octopus in de badcel aan toe. Je ziet dat deze Van Lieshout groot geworden is met film-

makers als Pedro Almodóvar en Michel Gondry en kunstenaars als Paul McCarthy en Matthew Barney. En nu trekt ze haar eigen plan. Dat is zo volstrekt origineel en schaamteloos dat naam noch leeftijd er toe doet.

Sacha Bronwasser

Van Lieshout, Van Lieshout, Van Lieshout, Van Lieshout & Van Lieshout. Kunsthal KAdE, Amersfoort, t/m 15 nov. kunsthalgade.nl